

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Simona a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Michala Mazance a JUDr. Tomáše Rychlého, Ph.D., rozhodl o návrhu **VETT a. s.**, se sídlem v Zákupcích, Borská 58, IČ 25404717, zastoupené Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Na Florenci 2116/15, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi **Krajským úřadem Libereckého kraje a Okresním soudem v České Lípě**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 13 C 203/2007, o zaplacení 70 512 023,68 Kč s příslušenstvím: žalobce **město Česká Lípa**, se sídlem v České Lípě, náměstí T. G. Masaryka 1/1, IČ 00260428, zastoupené JUDr. Stanislavem Kadečkou, Ph.D., advokátem, se sídlem v Pardubicích, Teplého 2786, a žalovaná **VETT a. s.**, se sídlem v Zákupcích, Borská 58, IČ 25404717, zastoupená Mgr. Markem Vojáčkem, advokátem, se sídlem v Praze 1, Na Florenci 2116/15,

t a k t o :

N á v r h s e o d m í t á .

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným zvláštnímu senátu dne 10. 12. 2018 se VETT a. s. (dále jen „navrhovatelka“) domáhala, aby zvláštní senát zřízený podle zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále jen „zvláštní senát“) rozhodl tvrzený kompetenční spor ve věci vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 13 C 203/2007.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Navrhovatelka uzavřela dne 1. 3. 2002 se žalobcem smlouvu o závazku služby k zajištění ostatní dopravní obslužnosti podle § 19c zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě (dále jen „smlouva“). Na jejím základě měla navrhovatelka plnit závazek veřejné služby spočívající v poskytování služeb městské autobusové dopravy žalobci v době od 1. 7. 2003 do 30. 6. 2013. Fakticky však plnění závazku veřejné služby dle uvedené smlouvy skončilo ke dni 20. 2. 2008, jelikož se žalobce dovolal údajné neplnatnosti smlouvy a v návaznosti na to spolupráce stran skončila.

[4] Okresní soud v České Lípě rozhodl mezitímním rozsudkem ze dne 20. 4. 2009, čj. 13 C 203/2007-288, že nárok žalobce (z titulu vydání bezdůvodného obohacení) na zaplacení částky 70 512 023,68 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím, je co do základu důvodný.

[5] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci k odvolání žalované usnesením ze dne 11. 3. 2010, čj. 29 Co 393/2009-346, zrušil mezitímní rozsudek soudu prvního stupně a řízení zastavil (výrok I), současně rozhodl, že po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu pro Liberecký kraj jako správnímu orgánu věcně a místně příslušnému (výrok II) a dále rozhodl o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů (výrok III).

[6] K dovolání žalobce Nejvyšší soud usnesením ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4410/2010, zrušil napadené usnesení a věc vrátil Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci k dalšímu řízení.

[7] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci následně rozsudkem ze dne 4. 12. 2012, čj. 29 Co 393/2009-527, potvrdil mezitímní rozsudek Okresního soudu v České Lípě ze dne 20. 4. 2009, čj. 13 C 203/2007-288, který tak nabyl právní moci dne 11. 1. 2013. Proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočce v Liberci podala žalovaná dovolání, které Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 19. 7. 2013, sp. zn. 28 Cdo 778/2013, zamítl.

[8] Okresní soud v České Lípě nato rozsudkem ze dne 10. 7. 2015, čj. 13 C 203/2007-1092, uložil žalované povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 34 963 976,59 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím (výrok I), zamítl žalobu co do částky 35 548 045,28 Kč s tam specifikovaným příslušenstvím (výrok II) a rozhodl o nákladech řízení účastníků řízení i státu (výroky III až V).

[9] Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci usnesením ze dne 26. 5. 2017, čj. 29 Co 73/2017-1227, k odvolání obou účastníků rozsudek Okresního soudu v České Lípě ze dne 10. 7. 2015 (spolu s usnesením soudu prvního stupně ze dne 9. 5. 2016, čj. 13 C 203/2007-1167, jímž bylo zastaveno řízení o odvolání žalobce pro nezaplacení soudního poplatku) zrušil a řízení zastavil (výrok I), rozhodl o postoupení věci Krajskému úřadu pro Liberecký kraj jako příslušnému správnímu orgánu (výrok II) a rozhodl o nákladech řízení (výroky III a IV).

[10] Krajský soud uvedl, že otázku pravomoci v řešené věci hodnotily Nejvyšší soud i Nejvyšší správní soud, přičemž shodně dospěly k závěru, že předmětná žaloba má být projednána v občanském soudním řízení. Zvláštní senát však zaujal v usnesení ze dne 25. 2. 2016, čj. Konf 10/2015–11, ve zcela obdobné věci stanovisko opačné. S ohledem na obecnou závaznost rozhodnutí zvláštního senátu, tak odvolací soud pokládal právní názor Nejvyššího soudu vyjádřený v jeho usnesení ze dne 12. 1. 2011, sp. zn. 28 Cdo 4410/2010, za překonaný a uzavřel, že pravomoc soudu k projednání posuzované věci v režimu občanského soudního řízení není dána. K návrhu žalované na zrušení mezitímního rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 20. 4. 2009, čj. 13 C 203/2007-288, uvedl, že tak učinit nemůže, neboť toto rozhodnutí nebylo předmětem nynějšího odvolacího přezkumu, vzhledem k nedostatku pravomoci soudu jde však o akt nicotný.

[11] Nejvyšší soud usnesením ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5101/2017, k dovolání žalobce, zrušil napadené usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočky v Liberci ze dne 26. 5. 2017, čj. 29 Co 73/2017-1227, a věc mu vrátil k dalšímu řízení, když dospěl k závěru, že v odvolacím soudem odkazovaném usnesení zvláštního senátu obsažený úsudek musí být v souladu s § 5 odst. 5 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů a výkladem principu incidentní retrospektivity judikatorních změn napříště zásadně respektován i ve sporech dosud pravomocně neskončených. Nyní přezkoumávaný případ je však značně specifický přinejmenším potud, že v něm byl vydán pravomocný mezitímní rozsudek, kterému se dostalo aprobace rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 19. 7. 2013, sp. zn. 28 Cdo 778/2013, čímž byla

velmi silně utvrzena důvěra žalobce ve správnost jeho postupu spočívajícího v uplatnění požadavku na úhradu sporné částky žalobou před civilními soudy. Zmíněný mezitímní rozsudek přitom dle dovolacího soudu nelze v žádném případě pokládat za nicotný, jak se domnívá odvolací soud, vycházející z judikatury Nejvyššího správního soudu, jež vykládá podmínky nicotnosti správních rozhodnutí. Aplikace pojmu nulity sice není vyloučena ani ve vztahu k soudním rozhodnutím, omezuje se však na případy zcela zjevného nedostatku pravomoci. O takovou situaci se však v posuzovaném sporu dle Nejvyššího soudu nejedná, neboť by závěr o chybějící pravomoci soudu k projednání předmětné žaloby v občanském soudním řízení, učiněný ve světle pozdější judikatury zvláštního senátu, mohl implikovat toliko zatížení mezitímního rozsudku zmatečností vadou ve smyslu § 229 odst. 1 písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále jen „o. s. ř.“); tento procesní defekt by však, krom dovolání zamítnutého rozsudkem sp. zn. 28 Cdo 778/2013, mohl být namítán toliko v žalobě pro zmatečnost, k jejímuž podání již uplynula zákonem stanovená lhůta.

[12] Navrhovatelka v návrhu na řešení pozitivního kompetenčního sporu uvedla, že z výše uvedené smlouvy vzniklo množství sporů jak před civilními soudy, tak před správními orgány ve smyslu § 141 a § 169 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jejichž podstatou jsou nároky navrhovatelky ze smlouvy, kterou považuje za platně uzavřenou, a naproti tomu nároky žalobce z bezdůvodného obohacení v důsledku jím tvrzené neplatnosti smlouvy. Pro účely návrhu na zahájení řízení o kompetenčním sporu je dle navrhovatelky podstatné řízení o žalobě města Česká Lípa proti navrhovatelce o vydání bezdůvodného obohacení ve výši 70 512 023,68 Kč s příslušenstvím vedené u Okresního soudu v České Lípě pod sp. zn. 13 C 203/2007 (dále jen „předmětné civilní řízení“) a sporná řízení správní o návrzích navrhovatelky proti městu Česká Lípa o zaplacení částky ve výši celkem 29 251 377,65 Kč s příslušenstvím vedená u Krajského úřadu Libereckého kraje pod sp. zn. 6 C 27/2009 (o zaplacení částky 1 192 616,65 Kč s příslušenstvím), OD 13/2011 (o zaplacení částky 3 182 534 Kč s příslušenstvím), OD 22/2012 (o zaplacení částky 7 771 195 Kč s příslušenstvím) a OD 216/2012 (o zaplacení částky 17 105 032 Kč s příslušenstvím; všechna tato řízení dále jen „předmětná správní řízení“).

[13] Jak předmětné civilní řízení, tak předmětná správní řízení jsou dle navrhovatelky vedena shodně o nárocích ze stejného skutkového děje, jímž je poskytování služeb městské autobusové dopravy městu Česká Lípa ze strany navrhovatelky na základě platné (dle názoru navrhovatelky), nebo neplatné (dle názoru města Česká Lípa) smlouvy.

[14] Navrhovatelka poukázala na usnesení zvláštního senátu ze dne 21. 5. 2008, čj. Konf 31/2007-82, v němž zvláštní senát konstatoval, že smlouva o závazku veřejné služby podle § 19 zákona o silniční dopravě je smlouvou veřejnoprávní, a ze dne 25. 2. 2016, čj. Konf 10/2015-11, v němž zvláštní senát uzavřel, že bez ohledu na to, zda bude veřejnoprávní smlouva posouzena jako platná a vznesený nárok bude nárokem ze smlouvy, nebo zda bude smlouva posouzena jako neplatná a bude se jednat o nárok z bezdůvodného obohacení, příslušným k rozhodování bude vždy správní orgán. S ohledem na obecnou precedenční závaznost rozhodnutí zvláštního senátu a při vědomí principu incidentní retrospektivy judikatorních změn, je navrhovatelka přesvědčena, že ve světle výše citovaného usnesení zvláštního senátu není možné dále pokračovat v předmětném civilním řízení a toto je třeba zastavit a věc postoupit příslušnému správnímu orgánu.

[15] Citovaným usnesením ze dne 5. 6. 2018, sp. zn. 28 Cdo 5101/2017, se Nejvyšší soud dle navrhovatelky rozhodl setrvat na svém názoru ohledně příslušnosti civilních soudů vysloveném v dřívějším usnesení sp. zn. 28 Cdo 4410/2010 a ignorovat názor zvláštního senátu vyslovený v usnesení ze dne 25. 2. 2016, čj. Konf 10/2015-11, byť tento názor je závazný i pro Nejvyšší soud. Jelikož ústavní stížnost navrhovatelky proti usnesení Nejvyššího soudu

čj. 28 Cdo 5101/2017-1276, byla odmítnuta pro předčasnost usnesením Ústavního soudu ze dne 31. 8. 2018, sp. zn. III. ÚS 2698/18, domnívá se navrhovatelka, že jí nezbývá než se obrátit s tímto návrhem na zvláštní senát, coby nejvyššího arbitra v otázkách pravomoci soudů a správních orgánů. V důsledku rozhodnutí, kterým se Nejvyšší soud rozhodl ignorovat závazný právní názor zvláštního senátu, totiž dle navrhovatelky došlo též k vytvoření (resp. neodstranění) kladného kompetenčního sporu ve smyslu § 1 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů, neboť současně probíhají předmětná správní řízení, v nichž je Krajský úřad Libereckého kraje v souladu s § 110 odst. 2 písm. a) ve spojení s § 78 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudcích ze dne 1. 12. 2016, čj. 10 As 172/2016-61, ze dne 7. 12. 2016, čj. 1 As 191/2016-50, ze dne 1. 2. 2017, čj. 9 As 186/2016-101, a ze dne 15. 2. 2017, čj. 10 As 171/2016-51, vydaných v soudních řízeních správních navazujících na rozhodnutí krajského úřadu v předmětných správních řízeních. Nejvyšší správní soud v nich shodně uzavřel, že krajský úřad je s ohledem na závěry zvláštního senátu vyslovené v usnesení čj. Konf 10/2015-11 příslušný k rozhodnutí v předmětných správních řízeních, a je tedy povinen posoudit nároky vznesené navrhovatelkou a rozhodnout o nich bez ohledu na závěr o platnosti smlouvy.

[16] Uvedenými rozsudky Nejvyššího správního soudu byly věci (tvořící předmětná správní řízení) vráceny krajskému úřadu k dalšímu řízení. Podáním ze dne 30. 9. 2018 město Česká Lípa coby odpůrce v předmětných správních řízeních navrhlo zamítnutí návrhů, jimiž byla zahájena předmětná správní řízení, a to právě s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu čj. 28 Cdo 5101/2017-1276. Navrhovatelka na toto podání reagovala vyjádřením ze dne 15. 11. 2018, kterým zdůraznila, že pro krajský úřad jsou závazné výše citované rozsudky Nejvyššího správního soudu a dále též usnesení zvláštního senátu čj. Konf 10/2015-11, nikoliv usnesení Nejvyššího soudu čj. 28 Cdo 5101/2017-1276. V současné době se tedy věci tvořící předmětná správní řízení nachází u krajského úřadu, který vydal dne 27. 6. 2019 rozhodnutí čj. KULK 48122/2019, KULK 48461/2019, KULK 48282/2019 a KULK 48134/2019, kterými zamítl žalobní návrhy navrhovatelky proti městu Česká Lípa o zaplacení částky ve výši celkem 29 251 377,65 Kč s příslušenstvím.

[17] Na základě výše uvedeného je dle navrhovatelky zřejmé, že podmínka vydání pravomocného rozhodnutí (rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 20. 4. 2009, čj. 13 C 203/2007-288) ve věci, v níž si druhá strana (Krajský úřad Libereckého kraje) osobuje pravomoc rozhodnout (nejen, že si tuto pravomoc osobuje; rozhodnout ve věci mu bylo nařízeno závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu), byla v předkládané věci naplněna. Za splněnou má navrhovatelka též totožnost předmětu předmětného civilního řízení a předmětných správních řízení, když město Česká Lípa v předmětném civilním řízení tvrdí neplatnost smlouvy a uplatňuje nárok na vydání bezdůvodného obohacení a navrhovatelka v předmětných správních řízeních tvrdí platnost smlouvy a uplatňuje nároky z této smlouvy. Ustálená rozhodovací praxe vysokých soudů přitom vychází z principu, že žaloba na plnění ze smlouvy a žaloba na vydání bezdůvodného obohacení v případě, ukáže-li se smlouva neplatnou, mají shodný základ procesního nároku, tedy se jedná o totožný skutek. V této souvislosti navrhovatelka poukázala na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 11. 2006, sp. zn. 33 Odo 1310/2004, a usnesení téhož soudu ze dne 12. 12. 2001, sp. zn. 20 Cdo 2931/99, uveřejněné pod číslem 85/2003 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

[18] Dle navrhovatelky je nepřijatelné, aby o věci rozhodovaly jak soudy v předmětném civilním řízení, jimž to přikázal Nejvyšší soud ve svém usnesení ze dne 5. 6. 2018, čj. 28 Cdo 5101/2017-1276, tak správní orgán v předmětných správních řízeních, kterému to v souladu s usnesením zvláštního senátu ze dne 25. 2. 2016, čj. Konf 10/2015-11, přikázal Nejvyšší správní soud ve výše citovaných rozsudcích. V takovém případě totiž mimo jiné hrozí,

že civilní soudy posoudí smlouvu jako neplatnou a rozhodnou o bezdůvodném obohacení, zatímco správní orgán posoudí smlouvu jako platnou a rozhodne o nároku navrhovatelky z této smlouvy.

[19] Navrhovatelka ve svém návrhu na řešení kladného kompetenčního sporu žádá, aby zvláštní senát rozhodl, že příslušný vydat rozhodnutí v předmětné věci, o níž jsou v současné době vedena předmětné civilní řízení i předmětná správní řízení, je správní orgán, tedy Krajský úřad Libereckého kraje. Dále navrhovatelka navrhl, aby zvláštní senát postupem podle § 5 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů vyslovil nicotnost rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 20. 4. 2009, čj. 13 C 203/2007-288, potažmo též dalších rozhodnutí vydaných v civilním řízení, zejména rozsudku Okresního soudu v České Lípě ze dne 10. 7. 2015, čj. 13 C 203/2007-1092.

[20] Zvláštní senát se nejprve zabýval podmínkami, za nichž může věc projednat a rozhodnout o ní.

[21] Vznikne-li kladný nebo záporný kompetenční spor o pravomoc nebo věcnou příslušnost k vydání rozhodnutí, rozhodne zvláštní senát o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí uvedené v návrhu na zahájení řízení. Kladným kompetenčním sporem je podle § 1 odst. 2 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů spor, v němž si jedna strana osobuje pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků, o níž bylo druhou stranou vydáno pravomocné rozhodnutí. Záporný kompetenční spor podle téhož ustanovení nastává tehdy, jestliže v totožné věci individuálně určených účastníků strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí.

[22] Stranami kompetenčního sporu jsou dle § 1 odst. 1 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů buď soudy a orgány moci výkonné, územní, zájmové nebo profesní samosprávy, nebo soudy v občanském soudním řízení a soudy ve správním soudnictví.

[23] Existence záporného kompetenčního sporu či kladného kompetenčního sporu je podmínkou pro to, aby zvláštní senát mohl rozhodnout o tom, kdo je příslušný vydat rozhodnutí uvedené v návrhu na zahájení řízení.

[24] Protože zvláštní senát rozhoduje o kompetenčním sporu podle skutkového a právního stavu existujícího ke dni, kdy o věci rozhoduje (srov. usnesení zvláštního senátu ze dne 24. 11. 2004, čj. Konf 3/2003-18, publikované pod č. 485/2005 Sb. NSS), je podstatné nejen to, že kompetenční spor vznikl, ale také to, že trvá ke dni rozhodování zvláštního senátu.

[25] Z výše uvedeného vyplývá, že navrhovatelka se vůči městu Česká Lípa v předmětných správních řízeních na základě uzavřené smlouvy domáhá doplatku prokazatelné ztráty (nad rámec již vyplacených záloh), zatímco město Česká Lípa jako žalobce se v předmětném civilním řízení vůči navrhovatelce jako žalované domáhá vydání bezdůvodného obohacení spočívajícího v zálohách vyplacených navrhovatelce na základě neplatné smlouvy. Zvláštní senát tak dospěl k závěru, že v dané věci nevznikl kladný ani záporný kompetenční spor, neboť jak předmětné civilní řízení, tak předmětná správní řízení sice v zásadě vychází ze stejného skutkového děje (minimálně v rozsahu, v jakém se uplatňované nároky týkají těchž období), avšak každý z účastníků se domáhá jiného nároku. Tímto pojetím totožnosti věci (vycházejícího nejen z totožnosti skutkového děje a účastníků, ale i z totožnosti nároků) se zvláštní senát nijak neodchyluje od pojetí totožnosti věci v občanském soudním řízení, jak se podává z navrhovatelkou označené judikatury Nejvyššího soudu. Obává-li se navrhovatelka rozdílného právního posouzení stejného skutkového děje v různých řízeních s důsledkem přiznání vzájemně

rozporných nároků (tj. uložení povinnosti vrátit již vyplacené zálohy v jednom řízení a uložení povinnosti poskytnout další plnění nad rámec již vyplacených záloh v jiném řízení), nejde o otázku pravomoci státních orgánů, nýbrž o otázku vázanosti pravomocným soudním či správním rozhodnutím (srov. § 159a odst. 1 a 3 o. s. ř. či § 73 odst. 2 spr. ř.).

[26] Vzhledem k uvedeným skutečnostem byl návrh navrhovatelky na zahájení řízení o kompetenčním sporu odmítnut pro nepřipustnost [§ 4 zákona o rozhodování některých kompetenčních sporů a § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 29. listopadu 2019

JUDr. Pavel Simon
předseda zvláštního senátu